



## SYLLABUS

**1. Puni naziv nastavnog predmeta:**

Arheologija Bosne i Hercegovine

**2. Skraćeni naziv nastavnog predmeta / šifra:**

(max. 20 karaktera)

**3. Ciklus studija:**

1

**4. Bodovna vrijednost ECTS:**

5

**5. Status nastavnog predmeta:** Obavezni  Izborni**6. Preduslovi za polaganje nastavnog predmeta:**

nema

**7. Ograničenja pristupa:**

nema ograničenja

**8. Trajanje / semestar:**

1

2

**9. Sedmični broj kontakt sati:**

9.1. Predavanja:

2

9.2. Auditorne vježbe:

3

9.3. Laboratorijske / praktične vježbe:

0

**10. Fakultet:**

Filozofski fakultet

**11. Odsjek / Studijski program:**

Historija

**12. Odgovorni nastavnik:**

dr. sc. Mersiha Imamović, docent

**13. E-mail nastavnika:**

mersiha.imamovic@untz.ba

**14. Web stranica:**

www.ff.untz.ba

**15. Ciljevi nastavnog predmeta:**

- spoznati temeljne arheološke pojmove
- spoznati osnove historijske geologije i teorije evolucije, te porijekla i evolucije čovjeka
- spoznati prošlost ljudskog društva u toku starijeg perioda prahistorije (kameno doba)
- spoznati društveno-ekonomski odnose i njihov razvoj, spoznati neolitsku tranziciju s lovačko-sakupljačke privrede na zemljoradničku i nastanak prvih protourbanih centara, spoznati kulturni i duhovni razvoj prahistorijskog društva
- spoznati kulturni značaj krajolika
- podsticati razvoj intelektualnih vještina kod studenata u smislu primjene stečenih saznanja, unaprijediti sposobnosti studenata na polju pisanog i verbalnog izražavanja
- podsticati studente na kontinuirani rad, te omogućiti njihovo aktivno učeće u svim nastavnim aktivnostima (arheološka iskopavanja) i obavezama kroz interaktivni nastavni pristup.

**16. Ishodi učenja:**

Uspješni studenti, koji su tokom nastavnog procesa kontinuirano izvršavali svoje obaveze, će biti osposobljeni da:

- koriste relevantnu izvornu građu i literaturu
- razumiju arheološke metode
- arheološke podatke međusobno povezuju
- donose vlastite zaključke o pojedinim zbivanjima
- praktično primjenjuju teorijska znanja
- stečena saznanja prezentiraju u pisanom ili verbalnom obliku

**17. Indikativni sadržaj nastavnog predmeta:**

Tema I: Nastanak i razvoj arheološke nauke u BiH: pojava arheologije; razvoj arheologije u BiH; Tema II: Stanje arheologije u BiH danas; Tema III: Paleolit u BiH: osvrt na paleolit u širem regionu; historijat istraživanja; važnija nalazišta; Tema IV: Paleolitske kulture u BiH; prirodni uvjeti i način života ljudi u BiH u paleolitu i mezolitu; Tema V: Neolit u BiH; historijat istraživanja; društveno-ekonomski aspekti; Tema VI: Kultura življenja, načini obrade kamena i izrada keramike u BiH tokom neolita; Tema VII: Neolitska naselja i protourbani centri; duhovni život i kultura neolita; važnija nalazišta; položaj BiH u odnosu na glavne kulturne zone; Tema VIII: Rani neolit: starčevački i impresso utjecaji; srednji neolit: danilska, kakanjska i vinčanska kultura; Tema IX: Mlađi neolit: hvarsко-lisičićka, butmirска i vinčanska kultura; Tema X: Eneolit u BiH: historijat istraživanja i važnija nalazišta; rani eneolit: ranoeneolitski razvoj u Hercegovini; prodori Protoindoevropskog: eneolitske kulture u Bosni; Tema XI: Bronzana doba u BiH: pronalazak bronze i tehničko usavršavanje oruđa i oružja, pitanje hronologije; Tema XII: Željezna doba: historijat istraživanja i važnija nalazišta; starije željezna doba: kulturne grupe, mlađe željezna doba utjecaji keltsko-latenske i helenističke kulture; Tema XIII: Ilirsko doba u BiH; Tema XIV: Antička i srednjovjekovna arheologija u Bosni i Hercegovini; Tema XV: Arheologija krajolika. Ovaj predmet uključuje i terensku nastavu.

**18. Metode učenja:**

Planirane su slijedeće aktivnosti uspješnog učenja: konkretno iskustvo, promatranje i promišljanje, stvaranje apstraktnih koncepta.

Najznačanije metode učenja na predmetu su:

- Predavanja uz upotrebu multimedijalnih sredstava, tehnika aktivnog učenja i uz aktivno učešće i diskusije studenata; analiza i komparacija, metoda indukcije i dedukcije. Posjete muzejima i lokalitetima od kulturno-historijskog značaja.
- Auditivne vježbe;
- Priprema i izlaganje grupnih i individualnih seminarских radova. Korištenje multimedijalnih sredstava, odnosno prezentacija raznovrsnog materijala, poput ostataka i rekonstrukcije naselja, pokretnih predmeta, karata i sl. Posjete muzejima i lokalitetima od kulturno-historijskog značaja.

**19. Objasnjenje o provjeri znanja:**

a) pismeno: test

b) usmeno: usmeno

Za provjeru usvojenog znanja koristit će se:

- pismena i

- usmena metoda

Pismena metoda obuhvata pismenu provjeru znanja (testiranje). Provjera znanja će se realizirati kroz pitanja i odgovore iz sadržaja nastavnog predmeta. Ista će biti obavljena nakon realizacije predviđenih predavanja i vježbi. Minimalan broj bodova za prolaz na pismenom dijelu ispita (testu) je 26. Usmena metoda primjenjivat će se za studente koji iskažu želju da kroz usmenu provjeru znanja poprave ostvarenu ocjenu.

**Testiranje**

Nakon završetka kursa slijedi testiranje studenata. Ponuđeni test će sadržavati deset pitanja. Na tačno odgovorenog pitanje student može dobiti maksimalno pet bodova. Dakle deset pitanja nosi pedeset bodova. Studenti koji zadovolje na pismenom dijelu ispita tj. ostvare od 26 do 50 bodova, biće oslobođeni polaganja usmenog dijela ispita na kraju semestra. Termin održavanja testova će biti saopšten studentima najmanje petnaest (15) dana prije samog održavanja ispita. Maksimalan broj bodova koje student može ostvariti na pismenom dijelu ispita je 50, a minimalan, da bi se ispit položio, je 26 bodova.

Pozajmljivanje bilo kakvih stvari, između studenata, za vrijeme ispita nije dozvoljeno. Studenti koji budu prepisivali od drugih, diskutovali za vrijeme ispita, bit će odstranjeni sa ispita i njihov rad se neće bodovati.

**Usmena provjera znanja**

Usmeni dio ispita će se obaviti na osnovu više pitanja iz nastavnog sadržaja i odgovora studenata u trajanju od 15-30 minuta. Maksimalan broj bodova koji se može ostvariti na ovom dijelu ispita je 50, a minimalan, da bi se ispit položio, je 26 bodova.

**20. Težinski faktor provjere:**

Ocjena na ispitu zasnovana je na ukupnom broju bodova koje je student stekao ispunjavanjem predispitnih obaveza i polaganjem ispita

a) prisutnost i aktivnost na času:

prisutnost na predavanjima i vježbama 10,

aktivnost na časovima 10,

b) individualni/timski projekat:

individualni projekat 30, ili timski/grupni projekat 30,

c) pismeni ispit: 50, ili

d) usmeni dio ispita: 50.

Ukupno mogućih bodova 100

**21. Osnovna literatura:**

Grupa autora, Kulturna istorija Bosne i Hercegovine, Sarajevo 1984.

B. Omerčević, Arheologija, Tuzla 1995.

B. Gavela, Praistorijska arheologija, Beograd 1955.

D. Basler, Kršćanska arheologija, Mostar 1986.

B. Čović, Od Butmira do Ilira, Sarajevo 1976.

Arheološki leksikon Bosne i Hercegovine, Tom I-III, Sarajevo 1988.

**22. Internet web reference:****23. U primjeni od akademske godine:**

2023/2024
-----------

**24. Usvojen na sjednici NNV/UNV:**